

Fremtiden er i dine hænder

Undgå håndeksem som frisørelev

Forord

Hvert eneste år er der flere hundrede frisørelever, der får håndeksem. Branchearbejdsmiljørådet for service- og tjenesteydelser har lavet denne folder for at forebygge håndeksem blandt frisørelever. Derfor håber vi, at du vil læse folderen og får nytte af den, så du undgår eksem på dine hænder i fremtiden.

Indhold

Indledning.....	05
Hudens funktion.....	06
Det typiske håndeksem.....	07
Ikke-allergisk eksem.....	07
Allergisk eksem.....	08
Usynlige udsættelser for frisørprodukter.....	08
Indhold i frisørprodukter.....	09
Arbejdspladsbrugsanvisninger.....	12
Handsker.....	12
Håndcreme.....	13
Gode råd.....	14
Nyttige links og henvisninger.....	16

INDLEDNING

Frisører er en faggruppe, som hyppigt udvikler håndeksem på grund af arbejdet. Eksemet starter ofte allerede i elevtiden, hvor halvdelen oplever rødme, tørhed eller små kløende vandfyldte blærer på hænderne. Dette kan for nogle betyde, at de må stoppe deres uddannelse. Arbejdet som frisørelev kan være hårdt for huden. Hårvask mange gange dagligt, hårbehandling som farvning, blegning, permanent, styling mv. betyder, at huden udsættes for mange belastninger i løbet af en arbejdsdag.

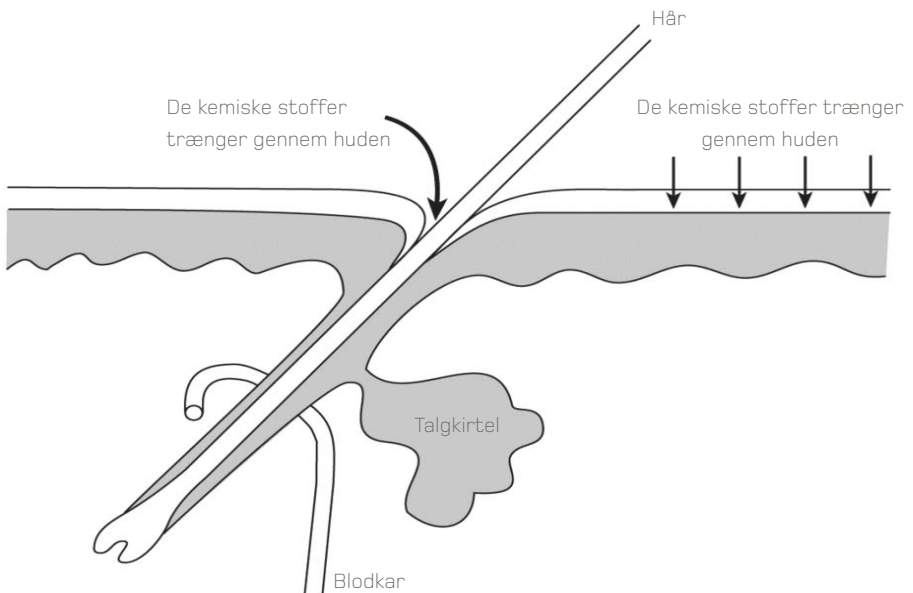
OBS!

Et kosmetisk produkt er fx shampoo, balsam, sæbe, creme, læbestift, aftershave, deodorant, parfume, øjenskygge, mascara, foundation, neglelak, styling spray, hårkure, hårfarve, blegeprodukter og permanent væske.

HUDENS FUNKTION

Huden fungerer som menneskets barriere mod skadelige påvirkninger fra omverdenen. Ved hyppig udsættelse for vand og sæbe forsvinder fedtstoffer fra huden, hvorved den tørrer ud. For at beskytte og reparere huden kan en fed og uparfumeret creme smøres på. Når huden er intakt, yder den bedst beskyttelse mod, at kemiske stoffer i frisørprodukter kan trænge igennem huden og ind i kroppen.

Selv ved en intakt hud kan kemiske stoffer trænge igennem huden, over i blodbanen og rundt i kroppen. De kemiske stoffer finder vej enten imellem eller igennem cellerne i huden.

DET TYPISKE HÅNDEKSEM

Håndeksem viser sig ved, at huden bliver rød og sprækker. Der kommer muligvis små blærer på fingrene, som kan klø, og eksemet kan sprede sig op ad armene.

IKKE-ALLERGISK EKSEM

Du kan få håndeksem af mange timers vådt arbejde og udsættelse for vaskeaktive stoffer i shampooer – huden bliver tør og revner. Et eksem på grund af vand og sæbe opstår, når huden ikke kan nå at reparere sig selv, før den belastes igen. En ødelagt hud giver en øget risiko for en livslang allergi over for bestemte kemiske stoffer, fx parfume, konserveringsmidler, hårfarve og blegemiddel.

OBS!

Hvis du oplever eksem på hænder eller arme, bør du kontakte din læge!

ALLERGISK EKSEM

Hvis du bruger kemiske produkter, fx frisørprodukter, er der risiko for, at kemikalierne trænger gennem huden og giver dig allergi. Hvis du har allergi over for et kemisk stof, kan der opstå eksem i huden, når du kommer i kontakt med det pågældende stof igen. Nogle oplever bedring af eksemet, hvis de undgår kontakt med frisørkemikalierne. Dette kan fx være i ferieperioder. Farvning af eget og andres hår samt brug af parfumeholdige produkter kan holde eksemet ved lige, selvom du er væk fra skole og salon. Allergi over for et kemisk stof varer hele livet.

USYNLIGE UDSÆTTELSE FOR FRISØRPRODUKTER

Som frisør bruger du mange kosmetiske produkter til dine kunder hver dag. Dine hænder kommer nemt i berøring med disse frisørkemikalier, og hvis ikke du passer meget på, kan de efter et stykke tid også findes på

kamme/børster, rulleborde, vandhaner og dørhåndtag. Hårfarver skal

blandes under udsugning

med anvendelse af handsker, helst i et separat

blandeskab. Når du

skyller hårfarve ud af en kundes hår,

er det ligeledes

vigtigt at bære handsker

for ikke at få

farvestofferne

på huden. Selv om nyfarvet hår er godt skyllet, vil det indeholde en del overskudsfarve. En måde at få så lidt hårfarvestof på fingrene som muligt er derfor ved at klippe håret inden farvning. Ved den afsluttende styling udsættes du igen for allergifremkaldende frisørkemikalier, hvis du ikke bruger handsker.

INDHOLD I FRISØRPRODUKTER

I frisørsalonen er der en række allergifremkaldende og hudirriterende indholdsstoffer og redskaber. **Nogen af disse, som vi synes, du bør kende, er listet nedenfor.**

Hårfarvestoffer: Det er farvestofpigmentet, der gør hårfarveprodukterne allergifremkaldende. Der findes over 100 forskellige farvestoffer, men de typiske allergifremkaldere er:

p-Phenylenediamine (PPD)

Toluene-2,5-diamine

p-Aminophenol.

OBS!

Hårfarver findes naturligvis i hårfarveprodukter, men også i permanent farve til bryn og vipper.

Afblegning: I de fleste afblegningsmidler findes persulfater. Persulfater kan ud over håndeksem give svære reaktioner i luftvejene, hvorfor det er vigtigt at bruge udsugning ved blanding og påføring på kunden. De typiske persulfater er:

Ammonium persulfate

Kalium persulfate

Natrium persulfate.

Permanent: De typiske permanentvæsker indeholder glyceryl monoethioglycolat. I Tyskland har man i mange år brugt væsentligt mindre glycerol monoethioglycolat, hvilket har betydet, at langt færre tyske frisører i dag er allergiske overfor glycerol monoethioglycolat.

Shampoo, conditioner, stylingprodukter: Shampoos og stylingprodukter er ofte tilsat konserveringsmiddel for at hindre bakterie- og svampevækst. Et hyppigt allergifremkaldende konserveringsmiddel er methylchloroisothiazolinone. Derudover indeholder langt de fleste shampoos det hudirriterende stof sodium laureth sulfate, som får produktet til at skumme. Parfume findes i langt de fleste shampoos, conditioner og stylingprodukter og er en hyppig årsag til allergi i huden. Det er derfor vigtigt altid at anvende handsker ved hårvask og om muligt ved styling.

Redskaber: Nogle sakse, hæklenåle og hårnåle indeholder nikkel. Nikkelallergi er den hyppigst forekomne kontaktallergi. Du kan teste, om dine redskaber indeholder nikkel ved en simpel nikkeltest, som kan købes på apoteket. Du bør så vidt muligt undgå redskaber, der frigiver nikkel, alternativt bør du anvende handsker.

OBS!

Lad være med at få en midlertidig tatovering malet på huden! – også selvom det påstås, at den kun indeholder henna. Midlertidige tatoveringer er ofte tilsat det mørke hårfarvestof PPD, som kan gøre dig allergisk.

ARBEJDSPLADSBRUGS- ANVISNINGER

På din arbejdsplads skal der findes arbejdspladsbrugsanvisninger med oplysninger om frisørprodukter og kemikalier samt en beskrivelse af, hvordan du beskytter dig og ikke mindst hvad, du gør, hvis du fx får noget i øjet. Hvis du er i tvivl om, hvordan du læser arbejdspladsbrugsanvisningen, så spørg din arbejdsgiver eller lærer på skolen.

OBS!

Beskyt dine hænder
– brug handsker når du:
Blander og forbereder produkter,
farver, bleger, permanenter,
vasker hår, skyller farve, blegning
og permanent ud
og rengøreren salonen.

HANDSKER

Engangshandsker af nitril giver den bedste beskyttelse mod frisørkemikalier, men genbrug aldrig engangshandsker. En bomuldshandske inden under engangshandsken kan hjælpe til med at bevare en normal fugtighed på hænderne. Bomulds-
handsker skal skiftes, hvis de bliver våde.

OBS!

Brug altid puddefri nitrilhandsker. Husk, at engangshandsker kun kan bruges en gang.

HÅNDCREME

Brug en fed uparfumeret creme i løbet af arbejdsdagen, og altid før du går hjem fra arbejde. Fede cremer – eller hudplejemidler – kan medvirke til at reparere og gendanne din hud, hvis huden er udtørret, klør eller sprækker.

Du kan bruge cremer med forskelligt fedtindhold afhængigt af din huds tilstand. Videncenter for Frisører og Kosmetikere anbefaler Ceridal Lipogel og Locobase Fedtcreme, som begge har et højt fedtindhold. Hvis du bedre kan lide en mere tyndtflydende creme, anbefaler Videncenter for Frisører og Kosmetikere Danatekt Creme og Decubal Clinic Creme. Alle disse cremer kan købes på apoteket.

OBS!

Det er vigtigt at smøre hele hånden ind, også på håndryggen og mellem fingrene.

GODE RÅD

- Brug handsker ved vask – farvning – sætning af farvet hår – blegning – permanent
- Brug handsker så lang tid, det er nødvendigt, men så kort tid som muligt
- Handsker skal være rene, nye og tørre
- Brug bomuldshandske under beskytteshandske
- Klip før farvning
- Bland i separat blandeskab med udsugning
- Bland aldrig farver og vask aldrig pensler og farveskåle, hvor der indtages mad
- Brug handsker ved vask af farveskåle og pensler, samt når permanentspoler ordnes og lægges på plads
- Brug en fed uparfumeret creme på hele hånden
- Genbrug aldrig engangshandsker
- Læs arbejdspladsbrugsanvisningen
- Brug ikke fingerringe på arbejdet
- Brug handsker ved vådt arbejde i fritiden
- Brug varme vanter, når du er ude i de kolde måneder.

ADRESSER

Fællessekretariatet
H.C.Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf.: 33 77 33 77
Fax: 33 77 33 70
www.bar-service.dk

Arbejdsgiversekretariatet
H.C.Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf.: 33 77 33 77
Fax: 33 77 33 70

Sekretariatet for ledere
Vermlandsgade 65
2300 København S
Tlf.: 32 83 32 83
Fax: 32 83 32 84

Arbejdstagersekretariatet
H. C. Andersens Boulevard 38, 2 sal
1553 København V
Tlf.: 33 23 80 11
Fax: 33 23 84 79

Andre adresser:

Arbejdstilsynet
Postboks 1228
0900 København C
Tlf.: 70 12 12 88
Fax: 70 12 12 89
www.at.dk

Videncenter for Arbejdsmiljø
Lersø Parkallé 105
2100 København Ø
Tlf.: 39 16 52 30
www.arbejdsmiljobutikken.dk

HENVISNINGER:

Denne folder kan også hentes på BAR´ens hjemmeside www.bar-service.dk eller købes i Videncenter for Arbejdsmiljø eller bestilles på deres hjemmeside: www.arbejdsmiljobutikken.dk.

Yderligere information kan findes i "Frisørprodukter. Branchevejledning – om arbejde med frisørprodukter" og "Arbejdspladsbrugsanvisninger Skemaer", som findes på www.bar-service.dk

Links til hjemmesider:

www.videncenterforallergi.dk
www.bar-service.dk
www.dfkf.dk
www.frisormester.dk

ISBN 978-87-91106-84-2
Varenr. 162085